

broedplaats

INSPIRATIEBRON
HOE DE KUNST ER KOMT

**In deze serie
verklappen beeldend
kunstenaars, musici,
acteurs, dansers,
schrijvers en andere
creatievelingen waar
ze hun ei uitbroeden.**

In het atelier, de
keuken, het bos of met
de laptop op schoot?
Vandaag: kunstenaar
Henriëtte van
Gasteren, alias Lilith.

BEEK

Gevraagd naar haar broedplaats somt Henriëtte van Gasteren (52) alias Lilith in rap tempo haar lichaam, haar geest, auto, huis, maar ook kerk en badkuip op. Broeden kan en doet ze overal, zelfs in haar dromen. Die ze vervolgens vergeet op te schrijven als ze wakker wordt. Moet ze toch echt eens een notitieblokje voor naast haar bed leggen. Maar goed, de dobbelsteen is uiteindelijk gevallen op 'kerk'. De Martinuskerk in Beek waar pastoor Kenis zo vriendelijk is de voordeur van het slot te doen, zodat de kunstenaar haar broedplaats kan laten zien. Hier in Beek ontstond vier jaar geleden een bijzondere vriendschap tussen pastoor en kunstenaar. „Ik noem niet veel mensen een vriend, maar pastoor Kenis hoort daar zeker bij.”

Pastoor

Die connectie ontstaat in 2013 - eigenlijk heel poëtisch - met een grondig meningsverschil. Onder haar artiestennaam Lilith exposeert Henriëtte met twee fotoserieën in het gemeentehuis van Beek. Op de begane grond hangen de kuisse foto's waarop Risja Steeghs figureert, een meisje dat door de ziekte van Lyme al een paar jaar aan bed gekluisterd is. Boven hangt het '16+' werk: explicieter beeld met 21 religieuze zelfportretten waarin een (gedeeltelijk) naakte Henriëtte te zien is. Pastoor Kenis reageert fel op de kunst door in het parochiebladje te zeggen dat, zo parafraseert Henriëtte nu nog moeiteloos: „Lilith heeft ook niet veel om het lijf (...) Maar dan moet je niets aan de ogen en niets tussen de oren hebben.”

Nu is Henriëtte altijd een voorstander geweest van dialoog, dus nodigt ze de pastoor uit om samen met haar over de foto's van gedachten te wisselen. Pastoor Kenis is de beroerdste niet en neemt de uitnodiging aan. Het wordt een mooi gesprek waarbij twee ogenschijnlijk tegenstrijdige karakters meer delen dan ze gedacht hadden. „Door de dia-

**Door de dialoog
aan te gaan,
komen werelden
van verschil
nader tot elkaar.**

Henriëtte van Gasteren

Paspoort Henriëtte van Gasteren/Lilith

DOOR KIM NOACH

- Geboren op 9 september 1964 in Sevenum.
- Woont in Reuver en heeft drie kinderen van 22, 20 en 17 jaar.
- Werkte tot 2000 als directiesecretaresse, nam ontslag en ontdekte eigenlijk per toeval haar creatieve talent voor fotografie. Is autodidact.
- Onder de artiestennaam Lilith maakt ze expliciete zelfportretten waarin thema's als religie, vrouwelijkheid/seksualiteit, emancipatie en vrijheid vaak terugkeren. Haar werk wordt vanwege de naakte zelfportretten soms gecensureerd of als schokkend ervaren.
- Exposeerde in binnen- en buitenland zoals in Brussel, New York en Dresden. Haar werk is nu te zien Hotel Trusten in Willemstad (Brabant).

De kerk als broedplaats voor Henriëtte van Gasteren, omdat religie terugkeert in haar (zelf)portretten. FOTO ANNEMIEK MOMMERS

De kerk van Lilith

loog aan te gaan, komen werelden van verschil nader tot elkaar”, knikt Henriëtte nu terugdenkend aan toen. Ze vertelt de pastoor over haar andere religieus getinte werk waarin haar voortdurende zoektocht naar vrijheid en meer gelijkheid tussen mannen en vrouwen tot uiting komt. „Al nagel je me aan het kruis, mijn geest krijg je niet te pakken” is haar vurige pleidooi. Ah, kijk. Dát kent de pastoor uit het heilige boek. Dat is precies de boodschap van Jezus.

Een vriendschap is geboren. Voordat ze het in de gaten heeft, flapt Henriëtte eruit: zullen we niet een dubbelportret maken? Zie daar haar werk *Priest*, als start van de succesvolle portretserie *Bit Player*. Waarin ze het iconische beeld van de gevallen vrouw Maria Magdalena voorziet van een typisch Lilithsausje. In *Priest* wast de pastoor - gekleed als arbeider - haar - in de outfit van hoer - de voeten. „Weet je wat zo

mooi was?”, vertelt ze met stralende ogen, „hij had aarde bij zich om zich zwart te maken. Want zo had hij bedacht: de mannenrol had ook een reiniging nodig omdat ook hij niet zonder zonde was. Dat hij zo meeging in mijn kunst en zich daarmee zo kwetsbaar opstelde, dat vind ik prachtig.”

Oerknal

Ze weet dat ze een reputatie heeft vanwege haar naaktportretten en dat ze (graag) provoceert. Maar recent moest ze op zoek naar haar gefotografeerde blote lijf en raad eens? Compleet bloot is in veel minder gevallen te vinden dan mensen denken, hoor. Ja, zeker is er veel bloot te zien. Maar in haar archief vond ze heel veel beelden met kleding. Al is het vaak minimaal: een string, netpanty's of een ieniemienie kleine bikini. En provoceren? „Ik wil graag mensen laten nadenken.” Om bij haar broedplaats te blijven: over

religie bijvoorbeeld. „Religie tegenwoordig liefde voor mij.” Maar daar wil ze als agnost wel graag een boom over opzetten. Als Limburgse heeft ze een goede (thuis waren pa en ma zelfs streng in de leer) katholieke opvoeding achter de kiezen. Het is goed om vragen te stellen, zeker waar het geloof om de hoek komt kijken. „Klopt het wel wat ik geleerd heb? Waarom mag je geen seks hebben voor het huwelijk? Het is alleen maar goed dat je je toekomstige partner op alle mogelijke manieren kent. Waarom moeten priesters celibatair zijn? Ik ben ervan overtuigd dat er veel minder ellende zou zijn als priesters seks mochten hebben. Mensen hebben nu eenmaal seksuele driften, zo zijn onze lijven na de oerknal ontworpen.”

Reageren?
kim.noach@delimburger.nl